

Environmentální etika

Sociobiologie, pragmatismus,
zelený marxismus

Opakování

- Jakou roli hrály etické koncepty ve vývoji environmentálních hnutí v ČR?
- Jak se vyvíjelo Hnutí Duha v letech 2000-2010?
- V čem se odlišuje vývoj Hnutí Duha a Nesehnutí?

Sociobiologie I.

- Sociobiologie a její představa role etiky
- (teoretická východiska)
- *Darwin a jeho omyly*
- *o co jde v evoluci*
- *transformace etiky v přírodní vědu*
- *vše co děláme sleduje jediný – pozitivní cíl*

Sociobiologie II.

- *A. Darwin a jeho omyly*
- Východiska klasického darwinismu:
- Počet mláďat a omezenost zdrojů „zajišťuje“ v každé generaci souboj o život, který je podmíněn zdatností a přizpůsobeností prostředí.
- Tento tlak a dědičnost vloh zajišťuje přírodní výběr takových organismů, které jsou danému prostředí přizpůsobeny nejlépe.
- Přírodní výběr zaručuje soulad mezi požadavky prostředí a charakteristikami jednotlivých živých organismů. Účelnost je důsledkem selekčního tlaku.
- **Organismy jednají tak, aby přežily a rozmnožily se. Jednotkou evoluce je organismus nebo skupina organismů.**

Sociobiologie III.

- *B. Darwin a jeho omyly*
- Klasický Darwinismus nemůže fungovat
- **I. Ředění vloh v každé další generaci napůl.**
Vlohy bychom ztráceli mnohem rychleji než je získávali.
- **II. Pohlavní rozmnožování by bylo nesmyslné –**
proč ředit, když můžeme zůstat „čistí“ navěky.
- **III. Paradoxní –** dle klasického darwinismu dochází k nejméně třem paradoxům evoluce. Klasický darwinismus a dědičnost vlastností se vylučují s evolucí jako principem nazírání na svět.

Sociobiologie IV.

C. Darwin a jeho omyly

- Záchranu poskytl Darwinovi Mendel a jeho genetika. Jednotkou evoluce zůstává jedinec, ale dědičnost není analogická, ale digitální.
- I tento pohled je však v rozporu s realitou i představou evoluční teorie – mnohdy se chováme tak, že to není výhodné pro nás samotné a mnohdy ani pro naše potomky „jako celek“. Viz zelenovous.

Sociobiologie V.

D. Darwin a jeho omyly

- **Řešením je podle sociobiologů sociobiologický pohled na svět:**
- I. Jednotkou evoluce není jedinec, ale gen. Geny se snaží o co největší zmnožení sebe samých do další generace a na to si vytvořily nás – organismy. My jsme pouze vehikuly genů a vše co děláme je v jejich zájmu, resp. v zájmu jejich replikace. Vše co děláme – výchova dětí, láska, rvačka, rychlá jízda, je vlastně důsledek programu, který do nás prostřednictvím svého fungování vkládají geny.
- II. Tím se vysvětlují i zdánlivě nevysvětlitelné věci související s evolucí.
- III. Zároveň tím získáváme jednoduchý a podle sociobiologů i konečně vědecký pohled na morálku a etiku.
- IV. Nevědeckou etiku tím můžeme položit na vědecký základ.

Sociobiologie VI.

- Problematické body sociobiologické teorie
  - Únik z etických dilemat do oblasti vědy je pouze zdánlivý.
  - Sociobiologie má naprosto shodnou mentalitu „super-vědy“ katolické, marxisticko-leninské či psychoanalytické.
  - I v základech sociobiologie je hodnotová volba.
  - Sociobiologie ve své radikální podobě je nevyvratitelná – vše ji pouze potvrzuje.

Zelený marxismus I.

- Velmi široký proud
- Frankfurtská škola:
  - Adorno, Fromm, Horkheimer, Marcuse
- Teologie osvobození:
  - Gustavo Gutiérrez
- Sociální ekologie:
  - Murray Bookchin

Zelený marxismus II.

- Základní ideje zeleného marxismu
- (a ještě trocha teorie :-)
- 1. Východiska
  - A. Charakter člověka
  - B. Společenský vývoj
  - C. Futurismus (zejména morální)

Pragmatismus

- Základní ideje pragmatického přístupu ...
  - 1. Odpor vůči dichotomii hodnoty x realita
  - 2. Subjektivismus
  - 3. Demokratický princip
  - 4. Odmítnutí „klasické“ vědy

■ A jdeme na to ...